

หัวข้อวิจัย	แผนการตลาดท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร ในเขตภาคกลาง
ชื่อผู้วิจัย	ผศ. ดร.อดิลา ปงศ์ยี่หล้า ผศ. ปรีชา ชลวัฒน์พงศ์ นาย ไพฑูรย์ ฮั่นตระกูล
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย และ คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ปี	2555

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องแผนการตลาดท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร ในเขตภาคกลาง มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้คือ 1) เพื่อกำหนดรูปแบบผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร 2) เพื่อกำหนดประเภทกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในเขตจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร 3) เพื่อกำหนดเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ให้กับจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร ในการหาคำตอบเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์จึง ดำเนินการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทำการศึกษาเชิงลึกแบบประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group ไม่น้อยกว่า 3 พื้นที่ต่อจังหวัด กับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคล 3 กลุ่มต่อไปนี้ คือ กลุ่มประชาชนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ กลุ่มผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว กลุ่มองค์กรท้องถิ่น และ หน่วยงานราชการ ในพื้นที่ภาค กลาง 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร 1) การวิจัยเชิงปริมาณใช้ การศึกษารูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวและพฤติกรรมกรการท่องเที่ยว ใช้วิธีดำเนินการวิจัย โดย ศึกษาเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักท่องเที่ยวที่ เคย ท่องเที่ยวและอยู่ระหว่างการท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร ใช้ขนาดตัวอย่างนักท่องเที่ยวทั้งหมดจำนวนไม่ต่ำกว่าจังหวัดละ 700 ตัวอย่าง ทั้งหมด 4 จังหวัด รวมเป็นขนาดตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยว 2,800 ตัวอย่าง ตลอดจนสำรวจความคิดเห็นชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไม่ต่ำกว่า 400 ตัวอย่างต่อจังหวัด การศึกษามีการบูรณาการ 2 โครงการย่อย คือ การประเมินศักยภาพการท่องเที่ยว และการจัดการความรู้การท่องเที่ยวและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อส่งเสริมรายได้ที่ยั่งยืนของทั้ง 4 จังหวัด เข้าด้วยกัน

ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาทคือ ผลิตภัณฑ์นันทนาการที่สำคัญคือสวนนกชัยนาท และกิจกรรมนันทนาการของวัดปากคลองมะขามเฒ่า ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์หลัก รองลงมาคือ กิจกรรมนันทนาการของอนุสาวรีย์ขุนสรรค์ พิพิธภัณฑสถานฯ ประมงน้ำจืดเขื่อนเจ้าพระยา และสวนส้มโอ ประเภทกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดชัยนาทคือ การท่องเที่ยวเชิง

วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวแบบใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทุกกิจกรรมมีการผสมผสานวัฒนธรรมท้องถิ่น และใช้สิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นสร้างผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า เส้นทางท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ เส้นทางหลัก ซึ่งเริ่มต้นที่สวนนกชัยนาท เกษตรนาข้าว เชื้อนเจ้าพระยา พิพิธภัณฑสถานชัยนาทบุรี บรมธาตุมหาวิหาร สวนส้มโอ และสิ้นสุดที่วัดปากคลองมะขามเฒ่า เส้นทางนี้เหมาะกับบุคคลทั่วไป รวมถึงนักเรียนนักศึกษาที่ต้องการศึกษาเรียนรู้ เส้นทางที่ 2 คือ เส้นทางธรรม เพื่อการทำบุญ 9 วัด เหมาะกับผู้ที่มีวิถีชีวิตที่ใฝ่ธรรมและกลุ่มเกษียณอายุ นักท่องเที่ยวที่ไปชัยนาทใช้เวลาท่องเที่ยวไม่เกิน 2 วัน เป็นส่วนใหญ่ จึงให้ความสำคัญกับที่พักน้อย

รูปแบบผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวในจังหวัดสิงห์บุรีคือ ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวด้านองค์ความรู้ที่สำคัญคือวัดพระนอนจักรสีห์ วัดอัมพวัน และวัดพิบูลทอง องค์ความรู้เหล่านี้มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ปรากฏอยู่ รูปแบบผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของจังหวัดอีกชนิดหนึ่งคือ ผลิตภัณฑ์ปลาน้ำจืดซึ่งมีการพัฒนาปรับปรุงคุณค่าให้มีรูปแบบที่หลากหลาย ประเภทกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดสิงห์บุรีคือ การท่องเที่ยวแบบวัฒนธรรมผสมกับนันทนาการ ได้แก่ รูปแบบของการจัดงานแสงสีเสียง งานรำลึกถึงวีรชน และการล่องเรือชมแม่น้ำ เส้นทางท่องเที่ยวที่สำคัญคือ เส้นทางท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่ เส้นทางหลัก อันประกอบไปด้วยสถานที่สำคัญคือ วัดพระนอนจักรสีห์วรวิหาร วัดพิบูลทอง วัดอัมพวัน วัดโพธิ์เก้าต้น เกษตรหนองราชบุรุษ อนุสาวรีย์บางระจัน เส้นทางที่ 2 คือ เส้นทางธรรม เพื่อการทำบุญ 9 วัด เหมาะกับผู้ที่มีวิถีชีวิตที่ใฝ่ธรรมและกลุ่มเกษียณอายุ

รูปแบบผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวในจังหวัดสระแก้วคือ ผลิตภัณฑ์นันทนาการและธรรมชาติ กิจกรรมนันทนาการที่มีชื่อเสียงที่สุดของจังหวัดคือ การจับจ่ายซื้อขายสินค้าที่ตลาดโรงเกลือที่มีสินค้าหลากหลายทั้งในและต่างประเทศ สอดแทรกเอกลักษณ์ของท้องถิ่นอันเป็นดินแดนที่หลากหลายวัฒนธรรม ส่วนผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวด้านธรรมชาติที่มีชื่อเสียง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติปางสีดา-ตาพระยา น้ำตกปางสีดา ละลุ ประเภทกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดสระแก้วคือ การท่องเที่ยวแบบธรรมชาติตามอุทยาน และการท่องเที่ยวแบบวัฒนธรรมไปยังปราสาทต่างๆ ทั้งหลาย ซึ่งปราสาทที่มีชื่อเสียงที่สุดคือ ปราสาทสตีลดอกก้อกธม เส้นทางท่องเที่ยวที่สำคัญคือ เส้นทางหลัก สำหรับบุคคลทั่วไป ซึ่งประกอบไปด้วยอุทยานแห่งชาติปางสีดา น้ำตกปางสีดา อ่างเก็บน้ำพระปรัง ตลาดโรงเกลือ และปราสาทสตีลดอกก้อกธม เส้นทางที่ 2 คือ เส้นทางพัฒนาทักษะชีวิต เหมาะสำหรับนักเรียนและนักศึกษา และเส้นทางที่ 3 คือ เส้นทางธรรมชาติตอนใต้ เหมาะสำหรับนักผจญภัยที่รักธรรมชาติ

รูปแบบผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับทรัพยากรการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสาครคือ อาหาร โดยเฉพาะอาหารทะเล และผลไม้ รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวด้านองค์ความรู้ที่ให้ข้อคิดแก่คนรุ่นหลังอันได้แก่ ศาลพันท้ายนรสิงห์ นอกจากนั้นเป็นองค์ความรู้ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์เบญจรงค์ที่ผสมผสานภูมิปัญญาเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเภทกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของจังหวัดสมุทรสาครคือ การท่องเที่ยวแบบเกษตรกรรมและ

หัตถกรรม การจัดการสร้างมูลค่าเพิ่มกระทำได้โดยการพัฒนารูปแบบของอาหารและผลิตภัณฑ์ เบญจรงค์ให้เข้ากับยุคสมัยและการใช้งาน เส้นทางท่องเที่ยวที่สำคัญคือ เส้นทางสายหลัก อันประกอบด้วย ศาลพันท้ายนรสิงห์ ศูนย์ศึกษาป่าชายเลน ทุ้มไม้ชะลอมคลีน สวนเกษตรกล้วยไม้ วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร เบญจรงค์ดอนไก่อ๊ต หิ่งห้อยที่คลองสุนัขหอน เส้นทางที่ 2 คือ เส้นทางพัฒนาทักษะชีวิต เหมาะสำหรับนักเรียนและนักศึกษารวมถึงผู้ที่ต้องการเรียนรู้ และเส้นทางที่ 3 คือ เส้นทางอาหาร เหมาะสำหรับผู้ที่รักการกินและนักโภชนาการ ตลอดจนนักธุรกิจด้านอาหารที่เน้นอาหารทะเลและผลไม้ ตลอดจนอาหารท้องถิ่นแปรรูปอันเป็นแหล่งผลิต และแหล่งค้าส่งต้นทางคุณภาพดีและราคายุติธรรม

Research Title: The Marketing Plan of Creative Economy Tourism of Chai Nat, Sing Buri, Sa Kaeo, and Samut Sakhon Provinces , in the Central Region of Thailand

Researcher: Adilla Pongyeela, Preecha Cholwatanapong, and Paitoon Huntrakool.

Faculty: Business Administration, Dhurakij Pundit University and Rajamangala University

Year: 2012

Abstract

This study had 3 objectives which aim to 1) assign the type of creative economy tourism products which relevance to tourism resources of Chai Nat, Sing Buri, Sa Kaeo, and Samut Sakhon Provinces, 2) assign the type of creative economy tourism activities of Chai Nat, Sing Buri, Sa Kaeo, and Samut Sakhon Provinces, 3) assign the route of creative economy tourism of Chai Nat, Sing Buri, Sa Kaeo, and Samut Sakhon Provinces. This study applied both qualitative and quantitative research methods. The focus group was done with the tourism stakeholders in 3 areas in each province.

The sample size was 700 of tourists in each province to study the behaviors and 400 of communities to study the opinions concerning the creative economy tourism. The questionnaire was used as a research instrument. The data were analyzed by frequency, percentage, mean and S.D. This study was integrated with the 2 projects in the same tourism plan. In order to serve the objectives of the study, it was found that:

The type of creative economy tourism products which relevance to tourism resources of Chai Nat Province were Chai Nat Bird Park and recreation activity of the main temple which was Wat Pak Khong Makham Tao. The nexts were the recreation of Khunsan Monument, Chinat Muni museum, Inland Fishery at Chao Pra Ya Dam and pomelo garden. The type of creative economy tourism activities of Chai Nat Province were cultural tourism and local wisdom tourism. All activities were mixed with local culture and used local contents to build value added to tourism products. The routes of creative economy tourism of Chai Nat Province were starting from Chai Nat

Bird Park followed by rice agriculture, Chao Pra Ya Dam, Chinat Muni museum, Wat Phra Mahathat Woramahawihan, pomelo garden and ended at Wat Pak Khong Makham Tao. This route is suitable for general tourists and students. The second route was religion route for tourists in order for making a merit which was suitable for retiring. The tourist in Chai Nat stayed not more than two days and gave less important to hotel.

The type of creative economy tourism products which relevance to tourism resources of Sing Buri Province were tourism products of knowledge or local wisdom. The most popular were Wat Phra Non Chakkrasi Worawihan, Wat Amphawan and Wat Pigul Thong. Those knowledge had historical evidence. Another popular tourism product was abundant river fish, particularly Mae La catfish, which had various types. The type of creative economy tourism activities of Sing Buri Province were cultural tourism mixed with recreation. There were “the Light and Sound” for Bang Rachan Heroes and river tour. The main route composed Wat Phra Non Chakkrasi Worawihan, Wat Pigul Thong, Wat Amphawan, Wat Pho Khao Ton; agricultural plant and Monument of Bang Rachan Heroes. The second route was religion route for making a merit, suitable for retiring.

The type of creative economy tourism products which relevance to tourism resources of Sa Kaeo Province were recreation and nature. The popular recreational activity was shopping at Rong Kluea Market which offered various products both local and international from neighboring countries. Sa kaeo had various cultures from ancient. Tourism products from nature were Pang Sida / Ta Phraya National Park, Pang Sida waterfall and LaLu. The type of creative economy tourism activities of Sa Kaeo Province were natural tourism, tour natural Park and cultural tourism through ancient castles. The main route for general tourist composed of Pang Sida / Ta Phraya National Park, Pang Sida waterfall, Phra Prang Reservoir, Rong Kluea Market and ancient castles. The second route was a life skill development route which was the royal projects, suitable for students. The third route was natural route in the south of Sa kaeo suitable for adventure tourists who love nature.

The type of creative economy tourism products which relevance to tourism resources of Samut Sakhon Province were food, especially seafood and fruits. The next were local wisdom beneficial for the next generation such as Phan Thai Norasing Shrine. Moreover, there was knowledge from Donkaidee Benjarong which mixed local wisdom with local cultures. The type of creative economy tourism activities of Samut Sakhon Province were agricultural tourism and art. The value creation occurred by developing various types of food and Benjarong products to the modern usage. The main route composed of Phan Thai Norasing Shrine, Mangrove forest, Bamboo slowing wave, orchid plants, Wat Lak Si Rat Samosorn, Donkaidee Benjarong and firefly. The second route composed of life skill development project, suitable for students including learners and the third route was food route, suitable food lovers and dietitian including food business entrepreneurs emphasizing seafood and fruits. Moreover, Samut Sakhon was the place that produced and wholesalers of preserved food at good quality and reasonable price.